

DESPRE HOMEOPATIE, MEDICINA INTEGRATA, COMPLEMENTARA SI ALTERNATIVA, CERCETARE, STANDARDIZARE SI ALTE ACTUALITATI

Dr Doina Pavlovschi

Rezumat

Care este statutul Homeopatiei, al Medicinii Complementare si Alternative in prezent, ce inseamna si ce scop are Medicina Integrata, de ce este nevoie de Cercetare si de Standardizare in CAM ca sa ne putem afirma in Lumea Medicala careia ii apartinem.

Cuvinte cheie: Medicina Integrata, Homeopatie, CAM, Standardizare.

HOMEOPATHY, INTEGRATE MEDICINE, COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE, RESEARCH, STANDARDISATION AND OTHER UP-TO-DATES

Dr Doina Pavlovschi

Abstract

Which is the statute of the Homeopathy, of the Complementary and Alternative Medicine now, what means and what is the purpose of the Integrate Medecine, why is the need of the Research and of the Standardisation in CAM to assert in the Medical World we belong to.

Key words: Integrate Medicine, Homeopathy, CAM, Standardisation.

OMS defineste sanatatea ca bunastare: “Sanatatea este un status de totala bunastare fizica, mintala si sociala si nu numai simpla absenta a unei boli sau infirmitati”

Medicina Integrata este un sistem de ingrijire care vizeaza ca tel major bunastarea si vindecarea intregii persoane, dincolo de supresia anumitei boli somatice. Pacienti si doctori sunt implicati impreuna in mentinerea sanatatii prin concentrarea atentiei asupra amanuntelor stilului de viata, ca dieta, miscarea, calitatea odihnei si a somnului, natura relatiilor de orice fel.

Un medic practicant competent trebuie sa aiba intelegerea mai multor diferite modele medicale care cuprind medicina conventionala si una sau mai multe modalitati de Medicina Complementara si Alternativa.

Este importanta integrarea Homeopatiei si a altor terapii de CAM in Sistemul de sanatate European. Motivatia: s-a observat in randul populatiei generale o rapida crestere a interesului, cererii si folosirii de CAM, peste 65% in prezent, datorata abordarii holistice si orientarii spre promovarea sanatatii personalizate.

Pacientii au devenit mai ingrijorati de efectele secundare si toxicitatea unor medicamente obisnuite, cresterea rezistentei la antibiotice si dificultatea vindecarii bolilor cronice.

Multi doctori au devenit interesati de a cunoaste si folosi in practica una sau mai multe forme de CAM, convinsi fiind ca aceste terapii sunt eficiente.

Nici pacientii, nici doctorii nu renunta la medicina conventionala, superioara fata de CAM in multe situatii mai ales cand solutii tehnologice sunt indicate.

Medicina convetionala este interventionista, actioneaza *impotriva* bolii, se opune, *blocheaza, intrerupe* procesul fiziopatologic identificat.

CAM este *suportiva, nein vaziva, sustine* procesul de restaurare al organismului.

Medicina integrata incearca *sa combine* ce este mai bun din ambele abordari.

Doctorii ar trebui sa aiba capacitatea de a evalua si a decide individual intre diferite modele terapeutice sau sa formeze echipe ce le pot asigura, forma pragmatica de colaborare “integrata” spre folosul omului in suferinta.

Pacientii ar putea alege metoda terapeutica dorita sau o combinatie a lor.

Nicio metoda nu este legitimata sa se afirme ca detine singura validitate stiintifica.

Primul Congres de Medicina Integrata European a fost la Berlin in 7-9 noiembrie 2008 cu tema “*Viitorul unei ingrijiri cuprinzatoare a pacientului*”, cu scopul integrarii medicinei conventionale cu CAM.

Parlamentul European a statuat in 1997 ca “diferite metode de tratament si diferite abordari ale sanatatii si bolii nu se exclud reciproc, dar pot, din contra, sa fie folosite complementare una alteia”.

Parlamentul European si Consiliul Europei au aratat importanta formarii si a educatiei continue in CAM, necesitatea ca studentii sa fie familiarizati cu posibila folosire a CAM.

Rolul guvernelor este de a pastra o relatie corecta intre prestatorii de servicii medicale si beneficiarii lor, de a avea in vedere necesitatile ambelor parti si de a trata egal ambele metode terapeutice medicale conventionala si neconventionala.

Rolul corpului profesoral de formatori este de a asigura standarde educationale de inalta calitate, profesionisti competenti, cu abilitati si aptitudini in domeniul lor.

CAM contribuie la:

- mentinerea sanatatii, prelungirea vietii
- prevenirea imbolnavirilor prin abordarea holistica a pacientului
- personalizarea tratamentului si facerea lui financiar suportabila in bolile cronice
- integrarea diferitelor forme de CAM in Sistemul de sanatate

Cercetarea in CAM se afla in dificultate datorita lipsei infrastructurii si a fondurilor necesare (este o mare diferenta intre fondurile de cercetarea medicamentelor conventionale si acelea pentru cercetarea CAM), lipsa experientei, a modelelor si strategiilor de cercetare in homeopatie, si scepticismului comunitatii stiintifice in posibilitatea CAM de a produce sanatate.

O baza de date de cercetare in Homeopatie si CAM a fost stabilita la **Homeopathy Research Institute**. Experimentele sunt publicate in reviste incepand cu 2009. Baza de date este adusa la zi permanent. Se poate accesa pe Internet la www.homeoinst.org

Centrul de Informare European pentru CAM (EICCAM) -

<http://www.eiccam.eu/home.php> - a fost infiintat pentru comunicarea informatiilor stiintifice si de sanatate CAM catre media, politicieni, legislatori, o voce stiintifica a CAM in Europa. Comitetul stiintific este format din 9 membri, dintre care 5 specialisti in una din terapiile: acupuncture, homeopatie, fitoterapie, medicina anthroposophica, osteopatie & chiropractica si 4 membri experti in istoric, cercetare, economie, informare si transparenta relativ la CAM.

Documentul “**CAM – pozitia sa curenta si potentialul pentru Sanatatea Europeana**” a fost prezentat la Agentia Executiva de Sanatate Publica in intalnirea de la Luxemburg unde a fost discutata posibilitatea proiectelor CAM in Programul de Sanatate Publica 2008-2013.

Ghid Model pentru Practica CAM de catre Medici in Uniunea Europeana a fost alcatuit pentru asigurarea eficienta a ambelor terapii, conventionala si CAM

Grupul de Interes CAM din Parlamentul European a organizat o *intalnire in 16 noiembrie 2010 in Parlamentul European despre valabilitatea CAM* (la care Homeopatia a iesit foarte bine), iar in 12 aprilie 2011 a prezentat “*Imbatranirea sanatoasa, managementul bolilor cronice si potentiala contributie a CAM in aceste domenii*”

Proiectul CAMbrella este un proiect pan-European de 1,5 milioane € subventionat de Comisia Europeana cu 7 programe cu scopul:

- de a dezvolta o retea UE de centre de cercetare pentru cercetari in colaborare
- de a intocmi o terminologie de descriere a CAM larg acceptata in Europa
- sa creeze o baza de cunostinte care sa faciliteze intelegerea preferarii CAM de catre pacient
- sa revada statusul legal si politica CAM in UE
- sa exploreze nevoile, credintele si atitudinea cetatenilor UE in privinta CAM.

CAMBrella va fi coordonata de un Consiliu de Conducere si condusa de Comitetul Stiintific de Conducere sustinut de Advisory Board, din acesta face parte si ECH.

Raportul final este asteptat la sfarsitul anului 2012.

CAM-quest database a fost creata recent ca o sursa de incredere pentru cei interesati de informatii despre CAM. Include studii de cercetare in 9 categorii de terapii: acupunctura, homeopatie, medicina anthroposophica, ayurveda, bioenergetica, medicina manuala, mind-body medicine, fitoterapie si TCM – cautarea se face pe boala, terapie si cercetare CAM-quest database este accesibila la www.cam-quest.org.

EUROCAM este asociatia pacientilor, doctorilor si practicienilor in domeniul CAM cu scopul trezirii interesului cu privire la beneficiile CAM.

CAMDOC – 132 asociatii medicale CAM Europene - <http://www.camdoc.eu/>

EFCAM este federatia practicienilor CAM - <http://www.efcam.eu/>

EFHPA este federatia pacientilor beneficiari de Homeopatie - <http://www.efhpa.eu/cms/>

Membri: Austria, Belgia, Bulgaria, Franta, Germania, Marea Britanie, Grecia, Ungaria, Islanda, Italia, Olanda, Norvegia, Polonia, Romania, Slovacia, Slovenia, Spania, Elvetia.

HOMEOPATIA este cea mai raspandita forma de CAM. In Europa nivelul de recunoastere a Homeopatiei este in crestere. *Exista Directive UE pentru produsele medicale homeopatice si o Reglementare a Consiliului Europei pentru folosirea medicamentelor homeopatice si fitoterapice. Cercetarea in Homeopatie a fost inclusa in Programul Oficial de cercetare al Comisiei Europene, medicamentele homeopate au fost incluse in Farmacopea Europeana.*

Din totalul de cca 1 milion doctori in Uniunea Europeana, sunt 12.000 (1,2%) doctori atestati in Homeopatie (comparabil cu numarul de medici specialisti in neurologie, ORL sau alte specialitati).

Multi doctori fara pregatire specifica prescriu medicamente homeopatice: 25-40% din medicii generalisti din cand in cand, 6-8% de regula. Folosirea homeopatiei este in crestere si in randul medicilor dentisti si veterinari.

In prezent 100 milioane cetateni europeni folosesc in mod curent Homeopatia.

Statutul legal al Homeopatiei este diferit in tarile UE – oficial recunoscuta de catre guverne in Romania, Rusia, Ungaria, Belgia, Portugalia, United Kingdom, de catre Consilii Medicale in Austria, Franta, Germania, Italia, Elvetia, neclar in altele.

Ziua Homeopatiei in UE, initiativa a Asociatiilor Europene de pacienti, doctori, farmacisti si asociatii industriale homeopatice, a fost sarbatorita in **10 aprilie** 2008 la Bruxelles pentru prima data.

Ziua a fost aleasa pentru comemorarea nasterii lui Hahnemann si inceputul Saptamanii Constientizarii Homeopatiei in Lume (World Homeopathy Awareness Week) 10-16 aprilie, scopul fiind aducerea la cunostinta politicianilor si a altor factori de decizie din Bruxelles a rolului important pe care Homeopatia il are in promovarea sanatatii in Europa.

Comitetul European de Homeopatie are ca scop promovarea si apararea Homeopatiei ca metoda clinica medicala specifica, recunoscuta de profesionistii in domeniul sanatatii, pentru integrarea efectiva a Homeopatiei in sistemul European de sanatate.

Orientarea holistica a Homeopatiei asupra intregii persoane, fizic, mental, emotional, spiritual, social, mediu inconjurator, stres, genetica si istoric patologic familial si nu numai a simptomelor patologice, iscusinta anamnezei homeopatice si analiza ce-i urmeaza sunt valori certe pentru medicina contemporana, ofera o profunda perspectiva asupra bolii si a vindecarii. Mai ales la bolnavii cronici individualizarea persoanei este imperativ necesara din chiar perspectiva medicala.

Homeopatia este o reala alternativa la medicina conventionala, in multe situatii poate fi folosita ca prima optiune, datorita costului redus si a lipsei de toxicitate a medicamentului homeopatic sau poate fi folosita atunci cand tratamentul conventional esueaza sau cand nu exista un tratament conventional sau este contraindicat sau netolerat de bolnav.

Parlamentul European a acceptat ca *“reglarea si coordonarea criteriilor de invatamant impuse practicantilor homeopatiei va fi o garantie esentiala pentru cetateni”* si *“este esntial, in interesul ambelor parti, pacienti si medici, ca armonizarea calificarilor sa fie la inalt nivel”*. (Parlamentul European Rezolutia A4-0075/97).

ECH (Comitetul European Homeopatie) urmareste cu atentie invatamantul homeopatic in toate tarile UE, pentru a avea medici homeopati cu inalta calificare, competenti si siguri in practica lor.

ECH a stabilit Standardul de Educatie Medicala Homeopatica inca din 1994, astfel ca invatamantul homeopatic sa cuprinda minimum 200 ore teorie, 150 ore practica si 600 ore de studii acasa, standard recunoscut in majoritatea tarilor UE. In completare ECH recomanda organizarea de programe de Educatie Continua de catre comunitatea homeopatica. (Nu de industria farmaceutica)

ECH recomanda instituirea unui **Registru numai al homeopatilor practicanti competenti**, cu inalt standard profesional, deschis pentru public. Astfel pacientii pot fi feriti de practicienii slab calificati sau retrasi din Registru pentru comportament inadecvat sau incompetent. Inregistrarea nu e pe viata – se retrag din Registru acei homeopati care nu au practicat o perioada de timp si nu au participat la programele de Educatie Continua in Homeopatie.

Campania internationala impotriva Homeopatiei 2011 – actiunea supradozei - scopul a fost *“dovada de ineficienta a homeopatiei”*, de fapt s-a aratat lipsa de efect toxic a medicamentului homeopatic.

Oricum, participarea a fost minima, cel mult 20 persoane in majoritatea oraselor.

ECH dorește și militează ca *Homeopatia să fie considerată ramură din medicina, să fie introdusă în curricula universitară medicală, să existe catedre de Homeopatie în Facultăți și să fie recunoscută ca specialitate medicală, integrată în Sistemul de Sanătate European*, ceea ce merită pe deplin.

Intalnirea anuală a ECH din noiembrie 2011 în Marsilia – Franța are ca teme:

- medicina integrată
- dezvoltarea cercetării în homeopatie
- strategii de luptă contra inițiativelor împotriva homeopatiei
- modalitatea de a atrage cât mai mulți doctori homeopati în organizație
- standardizarea activității în Homeopatie conform cu viziunea Comisiei Europene

Pentru împlinirea acestor deziderate este necesară existența unui *Standard European* pentru medicii homeopati, fapt în linie cu viziunea Comisiei Europene.

Standardizarea este procesul voluntar de a dezvolta specificații tehnice și criterii de calitate pentru produse și servicii bazate pe consensul tuturor părților interesate.

Mai multe standarde pentru Europa și repede – acesta a fost obiectivul principal al măsurilor propuse de Comisia Europeană la 1 iunie 2011, de importanță fiind cooperarea cu marile organizații de standardizare din Europa (CEN, CENELEC și ETSI)

ECH împreună cu alte organizații **CAM** de medici, pacienți și practicieni, în cooperare cu 6 membrii ai Parlamentului European au organizat o adunare **CAM Interest Group** în Parlamentul European în 11 Oct. 2011 orele 14.30 –16.00 Camera 8F388 cu scopul de a include cercetarea în Homeopatie și în alte CAM în programul de cercetare al Uniunii Europene.

Premizele sunt încurajatoare, depinde de noi să ne afirmăm în continuare.

Bibliografie

- Rees L Weil A. **Integrated medicine – imbues orthodox medicine with the values of complementary medicine. Brit. Med. Journal 2001; 322:199-120**
- Jeremy Swayne **Homeopathic method – Implications for clinical practice and medical science 1998**
- Churchill Livingstone - Ian Watson. **A Guide to the Methodologies of Homoeopathy 1991 Cutting Edge Publications, Kendal, Cumbria, England**
- Health-EU e-newsletter from the Directorate-General Health and Consumers of the European Commission 75 - 8 September 2011.
- Diferite materiale furnizate de ECH

Dr Ton Nicolai President ECH

ECH - Brussels 11.2010